

Stanowisko Rady Ochrony Pracy
w sprawie stresu w miejscu pracy

Rada Ochrony Pracy na posiedzeniu w dniu 15 maja 2018 r. wysłuchała informacji na temat stresu w pracy przedstawionych przez Państwową Inspekcję Pracy oraz Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy. Z informacji tych wynika, że problem stresu w pracy dotyczy od 50% do 70% polskich pracowników i pojawia się, gdy nadmierne wymagania pracy przekraczają możliwości adaptacyjne człowieka, co może powodować negatywne konsekwencje psychiczne i fizyczne. Wiążą się z nimi wymierne koszty ekonomiczne firmy, m.in. zwiększona absencja, mniejsza produktywność, wzrost liczby wypadków przy pracy czy większa fluktuacja kadr. Niepokojący jest fakt, że tylko w mniej niż połowie polskich przedsiębiorstw wiedza o tym jak kontrolować stres w pracy jest wystarczająca. Natomiast informacje na temat tego, jak włączyć zagrożenia psychospołeczne prowadzące do wystąpienia stresu w ocenę ryzyka zawodowego w przedsiębiorstwie, są niedostateczne w ponad połowie polskich przedsiębiorstw.

Państwowa Inspekcja Pracy w ramach programu prewencyjnego „Przeciwdziałanie negatywnym skutkom stresu w miejscu pracy” realizowanego w latach 2015-2017 przeprowadziła szkolenia w 369 przedsiębiorstwach (zwłaszcza małych i średnich) obejmując nimi 34 500 pracowników. W programie tym zaproponowano przedsiębiorstwom jedną z 3 ścieżek szkolenia, które miały na celu:

- 1) identyfikację stresorów występujących w danym środowisku pracy
- 2) przeprowadzenie szkolenia na temat przeciwdziałania stresowi
- 3) identyfikację stresorów oraz przeprowadzenie szkolenia ukierunkowanego w szczególności na stresory zidentyfikowane w danym konkretnym środowisku

pracy. Szkolenia te cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród pracodawców i pracowników.

Na posiedzeniu Rady zaprezentowano także wyniki ostatnich badań prowadzonych przez Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy na temat stresu, w szczególności związanego z najbardziej powszechnymi stresorami dotyczącymi polskich pracowników. Są nimi: niepewność pracy, krótkoterminowe umowy o pracę, intensywność pracy, niejasność roli zawodowej, brak możliwości wpływania na swoją pracę, brak wsparcia społecznego, narażenie na niepożądane zachowania w pracy oraz digitalizacja procesów pracy/nowe technologie. Przedstawiono także skutki narażenia na te stresory oraz sposoby ich eliminacji bądź łagodzenia.

Na podstawie analizy materiałów i po przeprowadzonej dyskusji Rada uznała za konieczne:

1. Kontynuowanie systematycznych kontroli przedsiębiorstw przez Państwową Inspekcję Pracy pod kątem przestrzegania w nich przepisów Kodeksu Pracy związanych z zagrożeniami psychospołecznymi, w tym przeciwdziałaniem mobbingowi w pracy, przestrzeganiem czasu pracy oraz informowaniem pracowników o zapobieganiu występowania zagrożeń psychospołecznych. Kontrole te powinny dotyczyć także prawidłowego przeprowadzania oceny ryzyka zawodowego, w której nie można pomijać zagrożeń psychospołecznych w miejscu pracy.
2. Kontynuowanie prowadzonych przez Państwową Inspekcję Pracy oraz certyfikowane ośrodki szkoleń dla pracodawców z zakresu przeciwdziałania stresowi, w tym mobbingowi w pracy.
3. Stałe monitorowanie dynamicznie zmieniających się zjawisk na rynku pracy pod kątem pojawiania się nowych zagrożeń psychospołecznych oraz ich wpływu na samopoczucie i zdrowie pracowników, a także ewaluację konkretnych rozwiązań zmierzających do ograniczania zjawiska stresu w pracy przez instytuty badawcze, w tym przez Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy.

4. Wspieranie partnerów społecznych w skutecznej implementacji na polskim rynku pracy europejskich porozumień dotyczących: 1) stresu w pracy, 2) przemocy i nękania w pracy oraz 3) aktywnego starzenia się i solidarności międzypokoleniowej.

**Przewodniczący
Rady Ochrony Pracy**

Posel Janusz Śniadek

Warszawa, 26 czerwca 2018 r